

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΜΠΑΛΑΝΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΠΟΝΕΜΗΘΕΝΤΩΝ ΕΠΑΙΝΩΝ ΚΑΙ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

ΑΝΑΓΝΩΣΘΕΙΣΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΗΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΝ

ΤΗΣ 27ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1951

ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΑΤΕ,

Συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 80 τοῦ Ὁργανισμοῦ τῆς Ἀκαδημίας, λαμβάνω τὸν λόγον διὰ νὰ ἐκθέσω κεφαλαιωδῶς τὰ πεπραγμένα ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας κατὰ τὸ λῆγον ἔτος 1951, 26ον ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς της.

Καὶ ἐν πρώτοις, κατ' ἐπικρατήσαν εὐσεβὲς ἔθιμον, προτάσσω τῆς λογοδοσίας τὸ μνημόσυνον τῶν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐκλιπόντων συναδέλφων.

Ἄτυχῶς κατὰ τὸ 1951 ἡ Ἀκαδημία ἐστερήθη πέντε τακτικῶν μελῶν της, ἥτοι τῶν ἀειμνήστων **Γεωργίου Δροσίνη, Κωνσταντίνου Μαλτέζου, Γρηγορίου Ξενοπούλου, Γεωργίου Οἰκονόμου, Στέλιου Σεφεριάδου.**

Ὁ **Γεώργιος Δροσίνης**, γεννηθεὶς ἐν Ἀθήναις, γόνος ἐγκρίτου μεσολογγιτικῆς οἰκογενείας, ἀπὸ νεαρωτάτης ἡλικίας ἤρχισε τὴν λογοτεχνικὴν του δρᾶσιν ὡς συνεργάτης διαφόρων περιοδικῶν. Ἀπὸ τοῦ 1880 ἤρχισε τὴν ἔκδοσιν τῶν ποιητικῶν του συλλογῶν, ὡς καὶ πεζογραφημάτων.

Τόσον εἰς τὰ ποιήματά του ὅσον καὶ εἰς τὰ πεζογραφήματά του διαλάμπει πάντοτε τὸ ἐξαιρετικὸν ποιητικὸν καὶ λογοτεχνικὸν του τάλαντον· ἡ ἀκλόνητος πίστις του πρὸς τὰ μεγάλα καὶ αἰώνια ἰδανικά· ἡ θερμὴ φιλοπατρία του, ἐκδηλουμένη περιλάμπρως εἰς τὸ ἔξοχον ποίημά του «**χῶμα ἑλληνικὸ**» καὶ εἰς τὰ τόσα ἄλλα ποιήματά του· ὁ θαυμασμός του πρὸς τὴν φύσιν, τὸν ὅποιον διατρανοῖ ἀριστοτεχνικῶς καὶ ἰδίως εἰς τὴν συλλογὴν του «**θὰ βραδυάζη**»· ἡ συμμετοχὴ του εἰς ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς· ὅλα αὐτὰ ἐν συνδυασμῶ ἀνέδειξαν τὸν Δροσίνην ἓνα τῶν ἐκλεκτοτέρων ποιητῶν καὶ λογογράφων τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος.

Ὁ ποιητὴς ὅμως δὲν ἐξεμηδένισε τὸν ἄνθρωπον τῆς δράσεως, καὶ εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Δροσίνης παρουσιάζεται ὁ σπάνιος συνδυασμὸς ἀμφοτέρων. Πράγματι ὁ Δροσίνης ἔδειξεν ἔμπρακτον καὶ ζωηρὸν ἐνδιαφέρον διὰ τὴν ἀνύψωσιν τοῦ πνευματικοῦ ἐπιπέδου τοῦ λαοῦ· καὶ ὄχι μόνον ἐξέδωκεν ἐκλεκτὰ περιοδικά, ὡς ἡ Ἑστία, ἡ Ἐθνικὴ Ἀγωγή, ἡ Μελέτη, ἀλλὰ καὶ ἐπιτυχῶς καὶ καρποφόρως διηύθυνε τὸ τμήμα γραμμάτων καὶ τεχνῶν τοῦ ὑπουργείου Παιδείας, ὠργάνωσε τὸ μουσεῖον κοσμητικῶν τεχνῶν καὶ ἦτο ἡ ψυχὴ τοῦ ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου θεοῦ μου Δημητρίου Βικέλα ἰδρυθέντος συλλόγου πρὸς διάδοσιν «ὠφελίμων βιβλίων».

Τὴν 3ην Ἰανουαρίου τοῦ λήγοντος ἔτους ἐτελεύτησεν ὁ Γεώργιος Δροσίνης ἐν Κηφισῷ, εἰς ἡλικίαν 91 ἐτῶν, πρὸς μεγάλην λύπην τῶν θαυμαστῶν του καὶ ἐξαιρέτως τῆς Ἀκαδημίας, τῆς ὁποίας ἦτο ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς της ἐξέχον μέλος.

Ὀλίγας ἡμέρας βραδύτερον ἀνηγγέλθη ὁ θάνατος ἄλλου διαπρεπεστάτου μέλους τῆς Ἀκαδημίας, τοῦ **Κωνσταντίνου Μαλτέζου**, εἰς ἡλικίαν 82 ἐτῶν. Ὁ Κωνσταντῖνος Μαλτέζος ἐγεννήθη ἐν Πάτραις τὸ 1869. Καθηγητὴς τῆς φυσικῆς εἰς ἀνωτέρας σχολὰς καὶ ἀπὸ τοῦ 1916 εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν, διεκρίθη ὡς διδάσκαλος καὶ ὡς συγγραφεὺς σπουδαιοτάτων καὶ ἐν πολλοῖς πρωτοτύπων ἐργασιῶν, δημοσιευθειῶν κυρίως εἰς τὰ πρακτικὰ τῶν Ἀκαδημιῶν Παρισίων καὶ Ἀθηνῶν καὶ εἰς ἄλλα ἐπιστημονικὰ περιοδικά. Αἱ ἐργασίαι αὗται ἀναφέρονται, κατὰ τὸ πλεῖστον, εἰς ζητήματα τῆς φυσικῆς. Ἐμβριθῆς μελετητὴς τῆς κλασσικῆς φιλολογίας, ἐδημοσίευσεν καὶ διαφόρους πραγματείας ἀναφερομένας εἰς τὴν κλασσικὴν ἐποχὴν, ὡς περὶ κλεψύδρας παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, περὶ τοῦ ἀρχαίου ἀττικοῦ ἡμερολογίου, περὶ τοῦ ἔτους τοῦ ἄρχοντος Ἀρχίππου, περὶ τοῦ ἀττικοῦ ψηφίσματος τοῦ 368/7 π. Χ., *Le Tholos d'Athènes et les elepsydres*, κτλ. Ἐνεργῶς μετέχων τῶν συζητήσεων ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ, τῆς ὁποίας ἦτο ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως της τακτικὸν μέλος, ἐτύχχανε τοῦ γενικοῦ σεβασμοῦ καὶ ἡ γνώμη του ἠκούετο πάντοτε μετ' ἀδιαπτώτου προσοχῆς.

Ὀλίγας ἡμέρας βραδύτερον, κατὰ τὸν αὐτὸν μῆνα Ἰανουάριον, ἀνηγγέλθη ὁ θάνατος καὶ τρίτου ἐπιλέκτου μέλους τῆς Ἀκαδημίας, τοῦ **Γρηγορίου Ξενοπούλου**, εἰς ἡλικίαν 84 ἐτῶν. Γεννηθεὶς εἰς τὸ Φανάρι τῆς Κωνσταντινουπόλεως τὸ 1867, ἔννεαέτης ἐγκατέστη οἰκογενειακῶς εἰς Ζάκυνθον, ὅπου διήνυσε τὰ ἔτη τῶν ἐγκυκλίων σπουδῶν, καὶ μὲ τὰ λο-

γοτεχνικά ενδιαφέροντα, τὰ ὁποῖα ἀνεπτύσσοντο ἐκεῖ, ἤρχισεν ἑνωρῖς νὰ ἀσχολῆται μὲ τὴν λογοτεχνίαν.

Τὸ 1883 ἔλθων εἰς Ἀθήνας ἐνεγράφη εἰς τὴν φυσικομαθηματικὴν σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου, ἐνδιαφερόμενος ὅμως συγχρόνως διὰ τὴν λογοτεχνίαν, τὸ διὰ τὴν ὁποίαν ἐνδιαφέρον ἐπὶ τέλους ὑπερίσχυσεν, ἐπιτευχθείσης τῆς ὀλοκληρωτικῆς προσηλώσεώς του εἰς αὐτὴν.

Ἦδη ἑνωρῖς ἤρχισεν, ὑπὸ τοὺς καλυτέρους οἰωνοὺς, τὸ συγγραφικόν του στάδιον, τὸ πρῶτον ὡς συντάκτης καὶ ἀρχισυντάκτης διαφόρων περιοδικῶν. Τοιοῦτοτρόπως ἔγραψεν ἀπειραρίθμους αἰσθητικὰς καὶ φιλολογοικῶς ιστορικὰς μελέτας καὶ κριτικὰς, ὡς καὶ ὑπὲρ τὰ ἑκατὸν διηγήματα καὶ μυθιστορήματα ζακυνθινῆς καὶ ἀθηναϊκῆς ὑποθέσεως, τῶν ὁποίων γνωστότερα κατέστησαν ἡ Μαργαρίτα Στέφα, καὶ ὁ κόκκινος βράχος. Ἐκ δὲ τῶν ὑπερτεσσαράκοντα θεατρικῶν του ἔργων δημοφιλέστερα ἔγιναν ἡ Στέλλα Βιολάντη καὶ ἡ Φωτεινὴ Σάντη, ὡς καὶ τινες κωμῳδίαι του.

Ἀλλὰ καὶ ἡ διὰ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν συμβολὴ τοῦ Ξενοπούλου εἶναι ἀξιολογώτατη, τόσον διὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ συγγραφὴν τριῶν τόμων παιδικοῦ θεάτρου, ὅσον καὶ διὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ 1896 ἐμπνευσμένην διεύθυνσιν τοῦ παιδικοῦ περιοδικοῦ «Διάπλασις τῶν παιδῶν», ὅπερ κατέστη τὸ ἀγαπημένον περιοδικὸν τῆς μαθητιώσης νεολαίας, ὡς συμμαρτυροῦμεν καὶ ἡμεῖς οἱ πάλαι ποτὲ εἰς αὐτὴν καταλεγόμενοι.

Κατ' Αὐγούστον τοῦ ἔτους τούτου ἠγγέλθη ἐκ Παρισίων ὁ θάνατος ἄλλου διαπρεποῦς μέλους τῆς Ἀκαδημίας τοῦ **Στέλιου Σεφεριάδου**, εἰς ἡλικίαν 78 ἐτῶν.

Ὁ Σεφεριάδης ἐγεννήθη τὸ 1873 εἰς τὴν Σμύρνην, ὅπου ὑπῆρχε τότε μέγα ἐνδιαφέρον διὰ τὴν ἐπιστημονικὴν καὶ λογοτεχνικὴν κίνησιν. Ἀριστοῦχος διδάκτωρ τῆς νομικῆς σχολῆς τῶν Παρισίων, ἐξελέγη τὸ 1919 ἑκτακτος καὶ μετὰ ἓν ἔτος τακτικὸς καθηγητὴς τοῦ διεθνοῦς δικαίου εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν. Τὸ 1935 ἐξελέγη μέλος τῆς Ἀκαδημίας.

Ὁ Σεφεριάδης συνέγραψε πλείστας ἐπιστημονικὰς πραγματείας, ἀναφερομένας κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς ζητήματα διεθνοῦς δικαίου λόγῳ δὲ τῆς εἰδικότητος του ταύτης ἡ Κυβέρνησις ἀνέθεσεν εἰς αὐτὸν τὴν ἀντιπροσώπευσίν της εἰς πολλὰς διεθνεῖς συσκέψεις καὶ συνέδρια. Ἡ ἐπιτυχεστάτη δρᾶσις του κατ' αὐτὰ ἔτυχε διεθνοῦς ἀναγνωρίσεως, δι' ἣν καὶ ἤξιώθη πλείστων τιμητικῶν διακρίσεων, ἀναγορευθεὶς, μεταξὺ ἄλλων ἐπίτιμος διδάκτωρ τῆς νομικῆς σχολῆς τῆς Μασσαλίας, καὶ κληθεὶς νὰ

δύση σειρὰν μαθημάτων εἰς τὴν ἀκαδημίαν διεθνοῦς δικαίου τῆς Χάγης καὶ εἰς τὰ Πανεπιστήμια τῶν Παρισίων καὶ τῆς Λυών.

Παρά τὴν ἐνεργὸν ἐπιστημονικὴν του δρᾶσιν, ὁ ἀείμνηστος Σεφεριάδης εὗρισκε καιρὸν νὰ ἀσχολῆται ἐπιτυχῶς καὶ περὶ τὴν προσφιλεῖ του λογοτεχνίαν, καὶ ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Στέφανος Μύρτας μετέφρασεν ἐμμέτρως τὴν Ἡλέκτραν καὶ τὸν Οἰδίποδα τύραννον τοῦ Σοφοκλέους, ὡς καὶ τὰ τραγούδια τοῦ λόρδου Βύρωνος «διὰ τὴν Ἑλλάδα» καὶ ἄλλα τινά. Ἐξέδωκε δὲ καὶ ποιητικὴν συλλογὴν ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἄπο τὸ συρτάρι μου», ὅπου, ὡς λέγει ὁ ἴδιος, ἂν καὶ δὲν γνωρίζῃ ἂν ἡ φύσις τὸν ἔχη πλάσει ποιητὴν, γνωρίζει πῶς πονεῖ σὲ κάθε τι «ποῦ κλαίει, τυραννιέται κι' ὑποφέρει.

Τὴν 21ην Ἰουνίου μετὰ βαθυτάτης λύπης ἠκούσθη ὁ ἀδόκητος θάνατος τοῦ ἐν πλήρει δράσει εὕρισκομένου ἔτι ἀκαδημαϊκοῦ καὶ γενικοῦ γραμματέως τῆς Ἀκαδημίας **Γεωργίου Π. Οἰκονόμου.**

Ὁ Γεώργιος Οἰκονόμος, γεννηθεὶς ἐν Ἀθήναις τὸ 1883, ἐκ Γορτυνίας δ' ἔλκων τὸ γένος, μετὰ τὸ πέρασ τῶν πανεπιστημιακῶν του σπουδῶν ἐν Ἀθήναις, συνεπλήρωσε ταύτας ἐν Γερμανίᾳ κυρίως καὶ ἐν Γαλλίᾳ καὶ Ἀγγλίᾳ. Ἐπιστρέψας εἰς Ἑλλάδα τὸ 1908, ἐσταδιοδρόμησε τὸ πρῶτον εἰς τὴν ἀρχαιολογικὴν ὑπηρεσίαν, καὶ ὡς ἔφορος ἀρχαιοτήτων ἐξετέλεσε σημαντικὰς ἀνασκαφὰς εἰς τὴν Μακεδονίαν, Ἀττικὴν, Πελοπόννησον καὶ Μικρὰν Ἀσίαν, δημοσιεύων τὰ σοφὰ πορίσματα τὰ προκύπτοντα ἐξ αὐτῶν, ὡς καὶ ἄλλας περισπουδάστους μελέτας ἐπὶ ἀρχαιολογικῶν θεμάτων.

Ἐκ τῶν πολυπληθῶν ἐπιστημονικῶν του μελετῶν ἀναφέρω ἐνδεικτικῶς τινὰς ἐξ αὐτῶν, ἧτοι τὴν ἀναφερομένην εἰς τὰς ἐπιγραφὰς τῆς Μακεδονίας, περὶ τῆς ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως λατρείας τῆς Ἀθηνᾶς Νίκης, περὶ τοῦ καλλιτεχνικοῦ ἐργαστηρίου τῶν Τράλλεων, περὶ τοῦ πηλίνου οἰκίσκου τοῦ ἐν Ἄργει Ἡραίου, Ναοποιοὶ καὶ Ἐσσηνες, *Eine Bergwerksurkunde aus Athen* κ. τ. λ.

Λόγω τῶν ἀξιολόγων καὶ ἐν πολλοῖς πρωτοτύπων μελετῶν του, ὁ Οἰκονόμος ἤξιώθη εὐμενεστάτων κριτικῶν ὑπὸ διεθνοῦς κύρους ἐπιστημόνων, καὶ ἔτυχε πολλῶν τιμητικῶν διακρίσεων ἐκ μέρους πανεπιστημίων, ἀκαδημιῶν, ἰνστιτούτων καὶ κυβερνήσεων.

Ὁ Οἰκονόμος διεκρίθη καὶ εἰς τὴν ἐξάσκησιν διαφόρων λειτουργημάτων καὶ ἀξιωματῶν, ἅτινα τοῦ ἀνετέθησαν, ἧτοι ὡς σύμβουλος τῆς ἀρχαιολογικῆς ὑπηρεσίας, γενικὸς γραμματεὺς τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐται-

ρείας, διευθυντής τοῦ ἔθνικοῦ μουσείου, ὡς καὶ τοῦ νομισματικοῦ· διετέλεσε δὲ δις καὶ ὑπουργὸς τῆς Παιδείας.

Ἄν ὁμως ἡ ἐπιστήμη ὑπέστη δεινὸν πληγμὰ διὰ τοῦ προώρου θανάτου τοῦ Γεωργίου Οἰκονόμου, ὅλως ἰδιαίτερος ἤσθάνθη τοῦτο ἡ Ἐκαδημία Ἀθηνῶν, τῆς ὁποίας διετέλεσεν ἐπίλεκτον μέλος ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς της καὶ γενικὸς γραμματεὺς συνεχῶς ἀπὸ τοῦ 1934. Ἡ σύνεσις του, ἡ φιλεργία του, τὸ ἐξαίρετον ἠθὸς του, ὁ εὐγενὴς του χαρακτήρ, ἡ γλαφυρότης τοῦ ὕφους του, ἡ βαθεῖα ἑλληνομάθεια καὶ γλωσσομάθειά του, τὸ ἐπιστημονικὸν του κύρος κατέστησαν αὐτὸν πολυτιμότεον ἐκπρόσωπον τῆς Ἐκαδημίας, κατὰ τε τὰς ἐσωτερικὰς καὶ ἐξωτερικὰς αὐτῆς σχέσεις. Ἐννοεῖται ὅποιον δυσαναπλήρωτον κενὸν ἀφίνει ὁ θάνατος τοῦ Γεωργίου Οἰκονόμου εἰς τὴν Ἐκαδημίαν. Εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἑλληνικῆς ἐπιστήμης καὶ εἰδικώτερον τῆς Ἐκαδημίας τὸ ὄνομα τοῦ Γεωργίου Οἰκονόμου θὰ κατέχη πάντοτε ἰδιάζουσαν θέσιν ὡς ἐπιστήμονος, ὡς Ἕλληνας, ὡς ἀνθρώπου.

Κατὰ τὸ λῆγον ἔτος ἀπεβίωσαν καὶ δύο ἐκ τῶν ἀντεπιστελλόντων μελῶν: Ὁ ἑλβετὸς **Karl Renz**, διακριθεὶς διὰ τὰς ἐπιτυχεῖς του ἐρεῦνας διὰ τὴν γεωλογικὴν κατασκευὴν τῶν ἑλληνικῶν χωρῶν καὶ τὴν παλαιοντολογικὴν μελέτην τῆς πανίδος αὐτῶν· καὶ ὁ **Paul Koschaker** γνωστὸς ἐκ τῶν σπουδαίων πραγματειῶν του τῶν ἀναφερομένων εἰς δυσχερῆ προβλήματα τοῦ ἑλληνικοῦ δικαίου.

Αἰωνία ἡ μνήμη τῶν εὐγενῶν τούτων σκαπανέων τῆς ἐπιστήμης, τῶν γραμμάτων καὶ τῶν καλῶν τεχνῶν.

*
* *

Κατὰ τὸ λῆγον ἔτος ἡ Ἐκαδημία ἐξέλεξε δύο νέα τακτικὰ μέλη, α') τὸν καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου κ. **Φαίδωνα Κουκουλέν**, συγγραφέα σπουδαίων μελετῶν ἀναφερομένων εἰς τὰς διαφόρους ἐκδηλώσεις τοῦ βίου τῶν Βυζαντινῶν, καὶ μάλιστα τοῦ τετρατόμου ἀξιολογωτάτου ἔργου του «Βυζαντινῶν βίος καὶ πολιτισμὸς»· καὶ β') τὸν δόκιμον καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου κ. **Βασίλειον Αἰγινήτην**, συγγραφέα ἀξιολόγων πραγματειῶν, ἀναφερομένων εἰς ζητήματα τῆς φυσικῆς, δημοσιευθεισῶν εἰς τὰ πρακτικὰ τῶν Ἀκαδημιῶν Παρισίων καὶ Ἀθηνῶν καὶ εἰς ἄλλα ἐπιστημονικὰ περιοδικά.

Ἄντεπιστέλλοντα μέλη ἐξελέγησαν κατὰ τὸ λῆγον ἔτος οἱ ἑξῆς:

Ὁ γυμνασιάρχης τοῦ παγκυπρίου γυμνασίου κ. **Κωνσταντῖνος**

Σπυριδάκης, συγγραφεὺς σπουδαίων μελετῶν ἀναφερομένων ἰδίως εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Κύπρου, εἷς τῶν ἡγετῶν τῆς πνευματικῆς κινήσεως τῆς μεγαλονήσου, καθοδηγὸς τῆς ἑλληνοπρεποῦς μορφώσεως τῆς νεολαίας καὶ ὁ μεγαλόφωνος κήρυξ τῶν ἔθνικῶν πόθων, τοὺς ὁποίους ὀλοφύχως συμμερίζεται ἢ ἔθνικῆ ψυχῇ.

Ὁ κ. **Περικλῆς Βιζουκίδης**, διδάκτωρ τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Βερολίνου, διαπρεπὴς καθηγητὴς τῆς νομικῆς εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Θεσσαλονίκης, συγγραφεὺς περισπουδάστων μελετῶν, ἐκ τῶν ὁποίων ἀναφέρω τὴν περὶ τῆς δίκης τοῦ Σωκράτους καὶ τὴν πρώτην ἐν Ἑλλάδι κριτικὴν ἔκδοσιν λατινικοῦ κειμένου, τοῦ ἑλληνορωμαίου κριτικοῦ, τοῦ γνωστοῦ ὑπὸ τὸ ὄνομα Gajus.

Ἐκ τῶν ἀλλοδαπῶν ἐξελέγησαν ἀντεπιστέλλοντα μέλη οἱ ἑξῆς :

Ὁ καθηγητὴς τῆς κλασσικῆς φιλολογίας εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Oslo καὶ μέλος τῆς Νορβηγικῆς Ἀκαδημίας **Sam Eitrem**, συγγραφεὺς περισπουδάστων πραγματειῶν, ἀναφερομένων εἰς τὴν ἀρχαίαν θρησκείαν, μαγείαν, μαντικὴν καὶ μυθολογίαν, δημοσιεύσας ἐπὶ τούτοις καὶ σειρὰν φιλελληνικῶν ἄρθρων εἰς τὰς ἐφημερίδας τοῦ Oslo.

Ὁ **Hidenaka Tanaka**, καθηγητὴς εἰς τὸ Kioto τῆς Ἰαπωνίας καὶ ἐπίτιμος διδάκτωρ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἀσχολούμενος ἀκαμάτως περὶ τὰ ἑλληνικὰ καὶ λατινικὰ γράμματα, μεταφράσας μεταξὺ ἄλλων τὰ ὀμηρικὰ ἔπη καὶ τὰς τραγωδίας τῶν κλασσικῶν εἰς τὴν ἰαπωνικὴν.

Ὁ Γάλλος γλύπτης καὶ τακτικὸν μέλος τῆς Ἀκαδημίας τῶν Παρισίων **Louis Aimé Lejeune**, ὅστις ἐμπνεόμενος ἐκ τῶν ἔργων τῆς κλασσικῆς τέχνης, ἐξεπόνησε περίφημα ἔργα γλυπτικῆς.

*
* *

Ἡ Ἀκαδημία, κατὰ τὸ λῆγον ἔτος, παρ' ὅλας τὰς οἰκονομικὰς τῆς δυσχερείας ἐπετέλεσε κατὰ δύναμιν τὸν ὑψηλὸν αὐτῆς προορισμόν. Τοιοῦτοτρόπως ἐγένοντο κατ' αὐτὸ διάφοροι ἐπιστημονικαὶ ἀνακοινώσεις, ὡς καὶ τινες ἐκλαϊκευτικαὶ ὀμιλῆσαι ἐπὶ ἐπιστημανικῶν θεμάτων. Ἐξεφωνήθησαν δὲ κατὰ τὰς πανηγυρικὰς τῶν συνεδρίας οἱ ἀρμόζοντες λόγοι. Εἰς τὴν ἔκδοσιν τῶν πρακτικῶν καὶ πραγματειῶν αὐτῆς ἐπῆλθεν ἐνημερότης, καὶ εὐρίσκονται ἀκόμη ὑπὸ ἐκτύπωσιν οἱ τόμοι τῶν ἐτῶν 1950 καὶ 1951.

Σπουδαιοτάτην ἐπιστημονικὴν συμβολὴν παρέσχον καὶ τὰ ἀρχεῖα τῆς Ἀκαδημίας, διὰ τῆς περισυλλογῆς ὑλικοῦ καὶ τῶν ἐκδόσεών των.

Ἐννοεῖται πόσον ἡ ἐργασία τῶν ἀρχείων, παρὰ τὰς ἐντόνους προσπάθειάς τῶν διευθυντῶν καὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν, προσκόπτει, λόγῳ τῶν γλίσχρων οἰκονομικῶν μέσων καὶ ἰδίως λόγῳ τῆς μὴ πληρώσεως τῶν κενωθεισῶν θέσεων. Πάντως, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς σπουδαιότητος τῶν ἀρχείων διὰ τὴν ἐπιστήμην, εἶναι ἀπαραίτητος ἡ πλήρωσις τῶν κενῶν θέσεων, ἀπαλασσομένης συγχρόνως τῆς Ἀκαδημίας τῶν δεσμευτικῶν διατάξεων τοῦ νόμου 1863/51, ἐφόσον εἰς τὰ ἀρχεῖα εἶναι ἀπαραίτητος ἡ πρόσληψις εἰδικευμένων ὑπαλλήλων.

Τὸ μεταξὺ τῶν συμβούλων του περιλαμβάνον τρεῖς ἀκαδημαϊκοὺς, ὑπὸ τὴν γενικὴν ἐποπτείαν τοῦ ἀκαμάτου συναδέλφου κ. Σπυρίδωνος Δοντᾶ, λειτουργοῦν ὑδροβιολογικὸν Ἰνστιτούτον ἐξηκολούθησε καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο τὴν πολύτιμον δρᾶσίν του διὰ τῶν ἐπιστημονικῶν του ἐρευνῶν καὶ δημοσιευμάτων. Ἄς ἐλπίζωμεν ὅτι χάρις εἰς τὴν ἐπιτελουμένην ὑπ' αὐτοῦ ἐργασίαν θὰ ἀποβῇ ἡ ἰχθυοφαγία προσιτωτέρα εἰς τὰ λαϊκὰ βαλάντια.

*
* *

Ἡ Ἀκαδημία, κατὰ τὸ ὑπόλογον ἔτος, ἐνισχύθη πῶς διὰ διαφόρων κληροδοτημάτων καὶ δωρεῶν. Τοιοῦτοτρόπως ὁ ἀείμνηστος γενικὸς γραμματεὺς τῆς Ἀκαδημίας **Γεώργιος Οἰκονόμος** κατέστησε γενικὸν κληρονόμον τῆς περιουσίας του τὴν Ἀκαδημίαν, ὑπὸ ὠρισμένους ὅρους.

Ὁ ἀείμνηστος καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου **Ἰωάννης Κατσαρᾶς** διὰ διαθήκης του κατέλιπεν ὑπὸ ὠρισμένους ὅρους εἰς τὴν Ἀκαδημίαν 56 μετοχὰς τῆς Τραπεζῆς Ἑλλάδος πρὸς ἐνίσχυσιν ἐπιστημονικῶν ἐργασιῶν καὶ προκήρυξιν βραβείων.

Ἡ **ἐλληνικὴ λαογραφικὴ ἐταιρεία** ἔθεσεν εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Ἀκαδημίας τὸ ποσὸν δρ. 6.000.000 διὰ τὴν ὀργάνωσιν ἀρχείου πρὸς συλλογὴν μελωδιῶν καὶ ἄλλου λαογραφικοῦ ὕλικου, ἐν συνεργασίᾳ μετ' αὐτῆς.

Ἡ **Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος** προσέφερε 15.000.000 δραχμῶν διὰ τὴν ἐκπροσώπησιν τῆς Ἀκαδημίας εἰς τὸ βυζαντινολογικὸν συνέδριον τοῦ Παλέρμου.

Ἀνώνυμος ἐδώρησεν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν 200 μετοχὰς τῶν ἐλληνικῶν σιδηροδρόμων.

Οἱ κύριοι **Ἐ. Ἰωαννίδης** καὶ **Ἰ. Περβανίδης** προσέφεραν 1.000.000 δραχμῶν πρὸς προμήθειαν δίσκων φωνοληψίας.

Ὁ ἐν Βερολίῳ ὁμογενῆς **Νικόλαος Οἰκονόμου**, μετ' εἰσήγησιν τοῦ συναδέλφου κ. Ἰω. Καλιτσουνάκη, ἐδώρησεν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν χαλυβδίνας βιβλιοθήκας διὰ τὴν βιβλιοθήκην τῆς, ἀξίας 15.700 μάρκων.

Ἡ **Ἐμπορικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος** καθιέρωσεν εἰς μνήμην τοῦ ἀποβιώσαντος ἱδρυτοῦ τῆς Γρηγορίου Ἐμπεδοκλέους, εἰς τὸ διηνεκές, ἐτήσιον βραβεῖον πρὸς βράβευσιν, κατὰ τὴν κρίσιν τῆς Ἀκαδημίας, τῆς καλυτέρας συγγραφῆς, ἀφορώσης τραπεζικὰ θέματα. Τὸ ποσὸν τοῦ βραβείου τούτου διὰ τὸ πρῶτον ἔτος καθωρίσθη εἰς 5.000.000 δραχμῶν.

Πρὸς πάντας τοὺς ὀπωσδήποτε ἐνισχύσαντας τὸ ἔργον τῆς Ἀκαδημίας ἐκφράζει αὕτη τὰς ἐγκαρδίους τῆς εὐχαριστίας, τόσον διὰ τὴν ὕλικὴν ἐνίσχυσιν ὅσον καὶ διὰ τὴν διατρανουμένην τοιουτοτρόπως ἐκτίμησιν πρὸς τὸ ἔργον τῆς.

Ἀποφάσει τῆς ὀλομελείας τῆς Ἀκαδημίας ἀνεκηρύχθησαν εὐεργέται αὐτῆς ὁ ἀείμνηστος **Γεώργιος Οἰκονόμος** καὶ συμφώνως πρὸς ὄρον τῆς διαθήκης του καὶ οἱ γονεῖς του **Παναγιώτης** καὶ **Αἰκατερίνη**, ὡς παράγοντες τῆς περιουσίας.

Ἀνεκηρύχθησαν ἐπίσης εὐεργέται οἱ ἀείμνηστοι **Δημήτριος Λαμπαδάριος**, **Ἀλέξανδρος Διομήδης**, **Εὐθυμία σύζυγος Νικολάου Μερτσάρη**, τῶν ὁποίων αἱ κληροδοσίαι ἀνηγγέλθησαν εἰς προηγούμενα ἔτη.

Δωρηταὶ δὲ ἀνεκηρύχθησαν ὁ ἀείμνηστος **Ἰωάννης Κατσαρᾶς**, ὁ κ. **Νικόλαος Οἰκονόμου** καὶ τὸ **Μετοχικὸν ταμεῖον πολιτικῶν ὑπαλλήλων**.

Ἐφέτος εὐτυχῶς δὲν ἔχομεν νὰ ἀπευθύνωμεν παράπονα διὰ κρατικὴν ἀδιαφορίαν πρὸς τὸ Ἴδρυμα. Χάρις εἰς τὰς ἀόκνους προσπάθειας τοῦ Προέδρου τῆς Ἀκαδημίας κ. Γεωργίου Μαριδάκη, εἰς τὰς ὁποίας ἔτεινεν εὐήκοον οὖς ὁ πρῶην ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν κ. Γεώργιος Μαῦρος, ἀνεκοινώθη ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας, δι' ἧς καθορίζεται συνδρομὴ τοῦ Δημοσίου πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς Ἀκαδημίας καὶ τῶν εἰς αὐτὴν προσηρτημένων ἀρχείων, τὸ ποσὸν δρ. 400.000.000¹.

Ἡ τὸ πρῶτον μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς χώρας γενομένη σημαντικὴ αὕτη οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις τῆς Ἀκαδημίας, προκαλεῖ τὴν εὐγνώμονα τῆς Ἀκαδημίας ἀναγνώρισιν καὶ τὰς θερμοτάτας αὐτῆς εὐχαριστίας.

¹ Τὸ ποσὸν τοῦτο, κατόπιν νεωτέρας ἀποφάσεως, περιορίσθη εἰς τὸ ἥμισυ.

Ἐν τῶν πρώτων μελημάτων τῆς Ἀκαδημίας, χάρις εἰς τὴν ἐνίσχυσιν ταύτην, θὰ εἶναι ἡ ἀνασυγκρότησις καὶ τακτοποίησις τῆς βιβλιοθήκης αὐτῆς εἰς τοὺς ἐκκενωθέντας ὑπὸ τοῦ νομισματικοῦ μουσείου χώρους τῆς. Σημειωτέον ὅτι ἡ βιβλιοθήκη τῆς Ἀκαδημίας, ὁσημέραι πλουτιζομένη, ἔχει μέγαν πλοῦτον συγγραμμάτων καὶ πρὸ πάντων ἐπιστημονικῶν περιοδικῶν, τὰ ὁποῖα ταξινομούμενα καὶ εἰς χρῆσιν τοῦ ἐπιστημονικοῦ κοινοῦ τιθέμενα θὰ ἐξυπηρετήσουν πολὺ τὰς ἐπιστημονικὰς αὐτοῦ προσπάθειας.

Ἡ Ἀκαδημία λόγῳ οἰκονομικῶν δυσχερειῶν δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀντιπροσωπευθῇ εἰς συνέδρια καὶ ἰωβιλαῖα εἰς τὰ ὁποῖα προσεκλήθη. Κατ' ἐξάρεσιν ἀντεπροσωπεύθη εἰς τὸν ἑορτασμόν τῆς πεντηκονταετηρίδος τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Γλασκώβης καὶ εἰς τὸ βυζαντινολογικὸν συνέδριον τοῦ Παλέρμου. Ἐπίσης δ' ἀντεπροσωπεύθη εἰς ἐθνικὰς ἑορτὰς καὶ ἰωβιλαῖα τοῦ ἐσωτερικοῦ.

*
* *

Συμφώνως πρὸς τὴν συντακτικὴν ἀπόφασιν καὶ τὸν ὄργανισμόν τῆς Ἀκαδημίας, ἐν τῶν μέσων πρὸς πλήρωσιν τοῦ σκοποῦ τῆς εἶναι καὶ ἡ ἐπιβράβευσις συγγραφῶν καὶ ἔργων ἀρετῆς.

Α'.) Μετὰ πρότασιν τῆς πρώτης τάξεως τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν καὶ ἔγκρισιν τῆς ὀλομελείας ἀπονέμεται ἔπαινος εἰς τοὺς ἑξῆς:

α'.) Εἰς τὸν διευθυντὴν τοῦ δημοτικοῦ σχολείου Ἀκράτας κ. **Βασίλειον Ράπτην**, διὰ τὴν πρωτοβουλίαν καὶ τὸ ἐνδιαφέρον του, ὅπως ὀργανώσῃ σχολικὸν κήπον καὶ δημιουργήσῃ ἐν αὐτῷ πρότυπον φυτώριον διὰ τε τὴν μόρφωσιν μαθητῶν καὶ τὴν γενικωτέραν ἐξυπηρέτησιν τῶν εἰς δενδρύλλια ἀναγκῶν τῶν 22 κοινοτήτων τῆς περιφέρειας.

β'.) Εἰς τὸν ἱερομόναχον τῆς μονῆς Προφήτου Προδρόμου Δεσφίνης Παρνασσίδος **Χριστόφορον Γεωργαντᾶν**, διὰ τὴν ἀπὸ εἰκοσαετίας ἐπιδειχθεῖσαν ἐξαιρετικὴν δραστηριότητα αὐτοῦ ὑπὲρ τῆς δενδροκομίας τῆς περιφέρειας καὶ διὰ τὴν πρὸς τοὺς κατοίκους Δεσφίνης διδασκαλίαν ἐν σχέσει πρὸς τὴν διάδοσιν καὶ βελτίωσιν τῆς δενδροκομίας.

γ'.) Εἰς τὸν ψυχίατρον κ. **Κωνσταντῖνον Κατσαρᾶν**, διὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ διάδοσιν εἰς τὸ κοινὸν ἐκλαϊκευτικῶν δημοσιευμάτων πρὸς μετὰδοσιν ὠφελίμων ὑγιεινῶν καὶ κοινωνικῶν γνώσεων.

Βραβεῖον ἀπονέμεται εἰς τὴν **ἰατρικὴν ἐταιρείαν Καβάλας**, ἥτις ἀπὸ τῆς συστάσεώς της, τὸ 1920, φροντίζει διὰ τὴν περίθαλψιν

πολλῶν ἀπόρων φυματικῶν καὶ ἵδρυσε θεραπευτήριον 30 κλινῶν, ἐπεκταθὲν εἰς 100 κλίνας, καὶ βραδύτερον, χάρις εἰς κρατικὴν ἐπιχορήγησιν, εἰς 250 κλίνας, ἐξυπηρετοῦν τὰς ἀνάγκας ὀλοκλήρου τοῦ νομοῦ.

Β΄.) Προτάσει τῆς δευτέρας τάξεως τῶν γραμμάτων καὶ καλῶν τεχνῶν καὶ μετ' ἔγκρισιν τῆς ὀλομελείας, ἀπονέμεται ἔπαινος εἰς τὸν κ. **Κωνσταντῖνον Ἡλιάδην** διὰ τὸ ἔργον του «Ἡ Χάλκη τῆς Δωδεκανήσου», εἰς τὸν κ. **Νικόλαον Σπυρόπουλον** διὰ τὸ ἔργον του «Ἡράκλειτος», καὶ εἰς τὸν **Φιλοτεχνικὸν ὄμιλον Χίου** διὰ τὰς προσπαθείας του πρὸς ἀνύψωσιν τοῦ πνευματικοῦ ἐπιπέδου τῆς νήσου.

Βραβεῖον ἀπονέμεται εἰς τὸ ἐνταῦθα δρῶν σωματεῖον «**Ἐστία Νέας Σμύρνης**», ἐπὶ τῇ συμπληρώσει εἰκοσιπενταετοῦς ἀξιολόγου πνευματικῆς καὶ κοινωφελοῦς ἐν γένει δράσεως.

Γ΄.) Κατόπιν προτάσεως τῆς τρίτης τάξεως τῶν ἠθικῶν καὶ πολιτικῶν ἐπιστημῶν καὶ ἐγκρίσεως τῆς ὀλομελείας ἀπονέμεται τὸ ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ ἰδρύματος τῆς Εὐαγγελιστρίας Τήνου καθορισθὲν βραβεῖον ἐκ δραχμῶν 2.640.000 διὰ τὸ καλύτερον θεολογικὸν ἔργον τοῦ 1950, εἰς τὸν καθηγητὴν τῆς θεολογικῆς σχολῆς κ. **Παναγιώτην Τρεμπέλαν**, διὰ δύο θεολογικά του ἔργα, δημοσιευθέντα τὸ 1950 (Ὁμιλητικὴ Μικρὸν εὐχολόγιον, κατὰ τοὺς ἐν Ἀθήναις ἰδίως κώδικας).

Δ΄.) Προτάσει τῆς τρίτης τάξεως καὶ ἐγκρίσει τῆς ὀλομελείας ἀπονέμεται τὸ ἀργυροῦν μετάλλιον εἰς τὴν ἐρίτιμον δέσποιναν **Ἰουλίαν Νικολάου Καρόλου**. Ἡ κυρία Ἰουλία Καρόλου, τιμηθεῖσα διὰ τῆς εὐνοίας καὶ φιλίας τῆς ἀειμνήστου Βασιλίσσης Ὑόλγας, τῆς ὁποίας συνέγραψε καὶ γλαφυρὰν βιογραφίαν, ὑπῆρξεν ἀκαταπόνητος συνεργάτις αὐτῆς εἰς ἔργα φιλαλληλίας, ὡς εἰς τὸ τῆς ὑποδειγματικῆς λειτουργίας τοῦ θεραπευτηρίου «Εὐαγγελισμός», τῶν γυναικείων φυλακῶν, τοῦ ἐφηβείου καὶ ἄλλων φιλανθρωπικῶν ἰδρυμάτων. Ὅτε δὲ ἡ Πατρίς ἀπεδύθη εἰς τοὺς ἀμυντικούς καὶ ἀπελευθερωτικούς ἀγῶνας συνώδευε τὴν αἰοίδιμον Βασίλισσαν εἰς τὰ στρατιωτικὰ νυσοκομεῖα, παρηγοροῦσα, ἀνακουφίζουσα καὶ ἐνισχύουσα τοὺς γενναίους τῆς Πατρίδος προμάχους.

Ἐκεῖ ὁμως ὅπου ἡ κυρία Ἰουλία Καρόλου ἀνέπτυξεν ἀξιαθαύμαστον φιλανθρωπικὴν δρᾶσιν εἶναι τὸ εὐαγὲς καθίδρυμα τῆς Ἐλεήμονος ἐταιρείας, τὸ Γηροκομεῖον, ὅπου περιθάλλονται ἄνω τῶν 600 γερόντων. Ἐπὶ 50 ὀλόκληρα ἔτη εἰργάσθη ὡς σύμβουλος καὶ ἀπὸ τοῦ 1936 ὡς πρόεδρος τοῦ Ἰδρύματος, μεθ' ὅλως ἐξαιρέτου ἀφοσιώσεως, φροντίζουσα ἀκαταπονήτως, καὶ πολλὰκις ἐν μέσῳ ἀφαντάστων δυσχερειῶν,

ιδίως κατά τούς μαύρους χρόνους τῆς κατοχῆς, οὐ μόνον διὰ τὴν ὑλικὴν συντήρησιν τῶν περιθαλπομένων, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ψυχικὴν αὐτῶν ἀνακούφισιν, προσπαθοῦσα νὰ ρίπτῃ βάλσαμον παρηγορίας εἰς τὰς πονεμένας ψυχὰς των.

Ἐν τέλει ἡ Ἀκαδημία ἐθεώρησεν ἐπιβεβλημένον καθῆκον αὐτῆς νὰ τιμῆσῃ διὰ τοῦ ἀργυροῦ μεταλλίου τῆς τὸ **ἑλληνικὸν ἐκστρατευτικὸν σῶμα Κορέας**, τὸ ὁποῖον ἡρωικῶς μαχόμενον κατ' ἀντιθέων δυνάμεων, κατάρθωσε διὰ τῆς ἐξόχου φιλοπατρίας του, ὡς καὶ τῆς ἀκαταβλήτου γενναιότητος καὶ αὐτοθυσίας του, νὰ τιμῆσῃ ἑαυτὸ καὶ νὰ προσφέρῃ εἰς τὴν αἰώνιαν Ἑλλάδα νέον τίτλον τιμῆς καὶ διεθνοῦς ἀναγνωρίσεως. Εἰς τὰ δοξασμένα παιδιὰ τοῦ Ἔθνους, τὰ ὁποῖα μάχονται ὑπὲρ βωμῶν καὶ ἐστιῶν καὶ τῆς παγκοσμίου ἐλευθερίας, ἃς εἶναι αἰωνία ἡ εὐγνωμοσύνη τῆς Πατρίδος, ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα!

ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΑΤΕ,

Τιοιαύτῃ εἶναι εἰς γενικωτάτας γραμμὰς ἡ δρᾶσις τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν κατὰ τὸ ἔτος 1951. Τόσον διὰ τῶν ἐπιστημονικῶν ἀνακοινώσεων καὶ ὁμιλιῶν, ὅσον καὶ διὰ τῆς δημοσιεύσεως τῶν πρακτικῶν καὶ τῶν πραγματειῶν καὶ τῶν δελτίων τῶν ἀρχείων τῆς, ὡς καὶ διὰ τῆς ἐπιβραβεύσεως συγγραμμάτων καὶ ἔργων ἀρετῆς, ἡ Ἀκαδημία, παρ' ὅλας τὰς προβληθείσας δυσχερείας, ἐπετέλεσε, κατὰ τὸ δυνατόν, καὶ κατὰ τὸ λῆγον ἔτος τὴν ἱεράν τῆς ἀποστολήν.

Ἄς ἐλπίζωμεν ὅτι κατὰ τὸ νέον ἔτος θὰ ἀποδώσῃ, μετὰ τὴν βοήθειαν τοῦ Ὑψίστου, τοῦ ἐπιστέφοντος πᾶν ἀγαθὸν ἔργον, ἔτι πλουσιωτέρους καρπούς.

ΒΑΣΙΛΕΥ,

Ἡ Ἀκαδημία εὐχαριστεῖ θερμῶς τὴν ὑμετέραν Μεγαλειότητα διὰ τὴν παρουσίαν κατὰ τὴν σημερινὴν πανηγυρικὴν συνεδρίαν, θεωροῦσα τοῦτο ὡς δεῖγμα ἐνδιαφέροντος διὰ τὸ ἔργον τῆς Ἀκαδημίας καὶ τὴν πρόδοον τῶν ἐπιστημῶν, τῶν γραμμάτων καὶ καλῶν τεχνῶν.